UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Avthentica, Et Institvtiones

Bartolus

Lugduni, 1567

Heredibus que ab intestato defer.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96136

Visual Library

5 Codicillos plures poteſt quis facere, non autem plura teſtamenta, ⁊ de ratione diuerſitatis.

Sed cum ante teſtamentum ⁊c.

Papa dicit ꝙ non valent codicilli ante teſtamentum facti, niſi in teſtamento poſtea facto confirmetur. Quidam intelligũt hoc nõ eſſe correctũ, ⁊ intelligitur ver. ſed diuus Seuer⁹ ⁊c. † q2 codicilli
1 valẽt facti ante teſtamentũ, ſi appareat teſtatorẽ a codicillis nõ receſſiſſe, ſed per aliquod indicium. Jo. dixit ꝙ valent ⁊ ſi nullo mõ nec ſpecialiter, nec aliquo indicio appareat eos cõfirmatos eſſe in teſtamento facto poſtea. vnde ſufficit ꝙ appareat nõ receſſiſſe teſtatorẽ, intelligas tñ quod † differt etiã hodie fuerunt confirmati in teſtamento expreſſe vel aliquo indicio: vel nullomõ. primo caſu valeret libertas directe relicta in codicillis. Jtẽ poteſt dari in eis tutor. ſcdo caſu non. ꝙ probatur. ff. de ma. teſta. l. libertãte directe. ⁊ ff. de teſta. tu. l. ij. † Jtem queritur qua actione petunt relicta in codicillis. Dico aut confirmati fuerunt codicilli in teſtamento, ⁊ tunc actione directa, ⁊ in teſtõ q2 vident eſſe relicta in teſtõ: ex quo relicti ſunt in codicillis confirmatis in teſtõ vt ſ. de iur. codicillo. l. ij. ⁊ l. quidam referunt. §. fin. aut relicta ſunt codicillis factis ab inteſtato vtili ex teſtõ vt ff. eo. l. ab inteſta. hic dicitur in fin. quod quis poteſt facere plures codicillos, ſed nõ plura teſtamenta. vt ff. de teſt. ⁊ quemadmodum teſta. aperiantur. l. hac cõſultiſſima. §. pe. vñ vltimum teſtamentũ reuocat primũ. vñ
4 vltimi codicilli primos, ratio eſt: † qui habenti tutorẽ, tu. nõ dat de cura. l. interdum. q2 tutor habet plenã poteſtatẽ, nec alium
5 patitur in eadem plenitudine ſic † teſtamentum cũ ſit ſolẽnis ⁊ pleniſſima voluntas defuncti aliud teſtamentum ſecũ nõ patitur, ſed codicilli cum ſunt minus ſolẽnis voluntas: bñ compatiuntur ſecũ alij codicilli. Hic dicit litera, ꝙ in codicillis nulla ſolennitas attenditur. dicit glo. nulla de illis quatuor que attendunt in teſtamentis, ſ. ſolennitas quo ad verum teſtamentũ ⁊ quo ad ſigilla, ⁊ quo ad ſubſcriptiones. ⁊ quod ipſe teſtator ſubſcribat exigitur in codicillis ſicut in teſtamentis: ⁊ hoc cum fuerũt in ſcriptis, ſed tot teſtes non exigũtur ſicut in teſtamentis ſicut nec tot ſigilla vel ſubſcriptiones, ⁊ quod hoc ſit verum probatur. C. eo. l. vltima. ⁊ C. de teſtam. l. cum antiquitas.

De hereditatibus que ab inteſtato deferuntur. Rub.

1 ☞ Inteſtatus decedere dicitur quis pluribus modis.

Inteſtatus decedit.

† Hic dr ꝙ hereditas defertur ab inteſtato, ⁊ ſucceditur ab inteſtato [a] qñ defunctus ab inteſtato deceſſit. Jnteſtatus poteſt decedere quis multis modis. Vno mõ ſi teſtm̃ omnino non facit, ⁊ hoc ſi potuit quia priuatio proprie dicitur reſpectu habitus: tũc proprie dicitur inteſtatus. vt ff. de ſuis ⁊ leg. l. prima. circa principiũ. Alio modo decedit quis inteſtatus ſi fecit teſtamentum, fecit tamen nõn ſolenne. Alio modo ſi fecit teſtamentum, fecit tamen ſolenne: ſed ruptum fuit agnatione vel arrogatione poſthumi. Et eſt differẽtia dicit gl. inter iſtum modum ⁊ antecedentẽ, q2 ſi teſtamentũ ſolenne fuerit, poſtea rumpitur, legata non debentur. ſed ſi nullũ teſtamentũ factũ fuerit, ſi tamen fecerit codicillos debentur legata ⁊ ad hoc allegat iura. Quarto modo decedit inteſtatus, ſi teſtamentum factum fuerit irritum capitis diminutiõe teſtatoris vt ſ. qui mod. teſt. infir. §. tantũ. Ad hoc facit. ff. de verb. ſigni. l. inteſtatus. Quinto mõ ſicut in omnibus modis precedentibus ſi ex eo non adeatur hereditas, vt ff. de fideicom. l. eam quã. ⁊ hic cum dicit aut ſi nemo heres extitit. Sunt ⁊ aliĩ duo modi, vt ſi impugnatur teſtamentũ per querelã: tũc fit ipſo iure nullũ. ff. de inof. teſt. l. Papinianus. §. veterani. intelligo ꝙ omnibus predictis modis ipſo iure ciuili. Et ſcias ꝙ ſi eſſet preteritus filius emancipatus, ⁊ impugnaretur teſtamentum per contratab. deberetur in delegata olim quibuſdam perſonis. vt ff. de leg. preſtã. bo. poſ contrata. pe. per totum titulũ. hodie debentur omnia. vt C. de libe. prete. vel exhered. authen. ex cauſa omnia ſ. relicta ab inſtituto ſed legatum ab ipſo preterito non debetur. vt C. de fideicõ. l. ſi filium. circa finem, ſed remedio pretoris nec diſtinguo an intẽtatur bon. poſ. cõtratab. ante aditam hereditatem. Et tũc faciat ipſo iure naturalium q2 pretor non poteſt facere deſinere heredẽ vt ſ. de bon. poſſ. §. quos autem. ſed dico indiſtincte quod nõ eſſet ipſo iure nullũ ſ3 per remediũ pretoris ſiue intentetur ante aditã hereditatem ſiue poſt, vt C. de colla. l. filie dotẽ. ⁊ l. vt liberis. Alius modus eſt ſi dicat teſtator teſtamẽtum nolle valere, ⁊ labatur decennium, vt C. de teſta. l. ſancimus. ſed nõ ipſo iure. Alius modus eſt per inciſionem ſigni. C. de teſta. l. noſtram.

AD DITIO.

a ¶ Succeditur ab inteſtato. Aduerte tamen ꝙ ſucceſſio non poteſt habere locum quãdiu poteſt quis ſuccedere ex teſtõ. l. quãdiu. ff. de acqui. here. Jaſo. in authen. nouiſſima. in pen. co. C. de inoffi. teſt.

Sui autem.

† Ubi dr ꝙ ſui ſunt qui ſunt in poteſtate tẽpore mortis: nec habent ante ſe proximiorem ſiue ſit filius, ſiue nepos, ſiue pronepos ex nepote ex filio prognatus id eſt natus. Quidam dicunt prognatus id eſt procul natus, ⁊ volunt deriuari ab nepos ſed hoc falſum eſt quia hic loquitur de pronepote ex nepote ex filio pnato, ⁊ iſte eſt pronepos qui eſt in quarto: ſed abnepos eſt qui eſt in quarto: vt ĩ. de di. §. iiij.

1 ☞ Legitimari poteſt quis multis modis.

Nec intereſt.

Et numerantur multi modi, qbus fit
1 quis legitimus. † Unus eſt naturalis filius id eſt natus ex concubina ex non dãnato coitu datus curie legitimus eſt: q2 ſi eſſet natus ex dãnato coitu non legitimaretur erãt enĩ olim curie. ⁊ ſic remittitur peccatum euntibus vltra mare propter neceſſitatem ſubſidij terre ſancte, ita q2 neceſſe habebant curie quod aliqui ſeruirent ille defectus quẽ aliquis patiebatur ſibi reſtituebatur cũ dabatur curie propter neceſſitatẽ quã habebat vt aliquis ſeruiret ei ⁊ in authen. quibus. mod. na. effic. ſui circa prin. Alius modus q̃ quis legitimatur, habeo filiũ ex cõcubina contraho ſi cũ filius ante natus eſt legitimus, ⁊ hoc eſt verũ ſi interueniant dotalia inſtrumenta ſuper numero alias nõ, ⁊ Placẽ. fuit in illa opinione ꝙ ſi cõtrahatur cum cõcubina matrimonium nõ v3 ſine inſtrumentis, ſed hoc falſum eſt. Jnſtrumenta non faciũt ad eſſe matrimonij. ſed ad legitimationem filiorum naturalium. C. de naturali. libe. l. cum quis. ⁊ ſ. de nup. in fine.

1 ☞ Sui qui dicantur ⁊ qualiter acquirant hereditatem.

Sui autẽ heredes fiunt etiam.

1 ignorãtes ⁊c. † Ibi tangitur modus acquirendi hereditatẽ a ſuis. Unde ſui fiunt heredes ignorantes etiam inuiti, ſed per pretorẽ datur eis abſtinentiã, vt ſ. de hered. qua. ⁊ diffe. §. ſed his permittit. ⁊ dicit ibi gl. fiunt heredes noie. de hoc indiſtincte. ſ. eo. §. a legato, vnde dico quod falſum eſt quod fiũt tantũ heredes nomine imo re ⁊ effectu fiũt heredes ſui inuiti ⁊ ignorantes, vñ ad hoc ꝙ ſint heredes cum effectu, nõ oportet quod ſe immiſceãt, neceſſarium eſt auxiliũ ptoris: vt. ſ. de hrd. qua. ⁊ diffe. §. ſed his permittit, vñ creditor poſſet agere ſic, tu es fili⁹ talis, ⁊ eras i poteſtate tẽpore mortis, ⁊ ipſe mihi decem debebat ex tali cauſa: ergo ſolue, nõ oportet dicere ⁊ te imiſcuiſti in hereditate: q2 eo ipſo ꝙ eſt ſuus intelligit hrs ſe immiſcuiſſe niſi ſe abſtineat: nec oportet dicere, rite non abſtinuiſti: q2 eo ipſo quod eſt ſuus intelligit heres, ⁊ ſe imiſcuiſſe niſi ſe abſtineat nec oportet ponere defenſionẽ rei in libello, ipſe bñ dicet ſi velit, ⁊ ego me abſtinui. Jtẽ dic ꝙ poſtꝙ ſe abſtinet eſt heres nõ nomine tantum, imo oĩa iura directa remanẽt penes eũ. ⁊ ſi alius ſit heres habet ſolũ iura vtilia vt. ff. de mino. l. ſed ſi ſine. §. ſed quod Papiana.

1 ☞ Filij mortuo patre ſunt heredes ⁊ quaſi cõtinuatur dominium in eis nec tutoris authoritas requiritur.
2 Poſſeſſio eſt res incorporalis, ⁊ quid ſit poſſeſſio.
3 Filius cenſetur eadem perſona cum defuncto.

Eo quod mortuo.

1 † patre ſunt hrdes, ⁊ qſi cõtinuat dominiũ in eis: ⁊ ideo nec tutoris authoritate op⁹ ẽ, ⁊ ſunt ſui hrdes. Quare dicit quaſi. Quidam dicunt, dicit quaſi: q2 cõtinuatio eſt pprie rei corporalis, ⁊ dominiũ ẽ res incorporalis: ⁊ ideo dicit, quaſi cõtinuat dominium a defuncto in ſuo herede. Cõtradicit: gl. dominiũ ẽ res incorporalis, cõtra poſſeſſio eſt corporalis: ⁊ tamẽ inuenio ꝙ vna cõtinuatur cum alia, propter hoc impugnatur ſentẽtia eorũ qui dicunt ꝙ dominiũ eſt res corporalis, ⁊ quaſi continuatur. vnde nouiſſimus error peior priore. ꝙ ipſi ambo male dixerũt. ⁊ gl. peius implorabat ⁊ eorum ſentẽtiã, vnde nihil cõtra
2 eos. Jtẽ falſum dicit glo. † ꝙ poſſeſſio ſit res corporalis, imo eſt res incorporalis, vñ dicit Joã. poſſeſſio ⁊ ius poſuit tanquã genus in ei⁹ diffinitione. Doctores moderni dicũt. Poſſeſſio ẽ rei corporalis apprehenſio. ⁊c. Dico ꝙ falſum eſt, ſed ius tantũ ex illa apprehenſione cũ illis conditionibus que exigũtur ẽ poſſeſſio: ⁊ ſicut i⁹ dominij cauſat realẽ actionẽ ſed i⁹ poſſeſſionis cauſat interdicta. ⁊ ſicut poſſeſſio rei mobilis. inſti. vj bõ. ſi p triẽniũ cauſa dominij ꝙ eſt ius corporalis ſit apprehẽſio rei cũ illis cõditionibus requirũtur eſt cauſa poſſeſſionis, ꝙ eſt i⁹ ⁊ res incorporalis: vñ inter doctores fuit Jo. qui nouit qd eſſet primo diffinitũ per ius. Primo eſt i⁹ per apprehenſionem poſſ. ⁊c. Papinianus inter legũ doctores fuit ille q nouit quid eſſet primo qs

per ius diffiniunt eā vt ff. de acqui. poſ. l. peregre. Alij legis con di. impreſſerāt opinionē ruſticorū diffi. poſſeſſionē. primo eſt re dimit primo, ⁊ licēt apprehenſio corporalis, vt ff. de acqui. poſ. l. j. Sed gl. ſuſtinendo opinionē ſuam quod primo eſſet incorpo ralis, deberet hic interpretari ſententiā eorū qui dicūt ꝙ dominiū quaſi continuatur, qꝛ res eſt incorporalis, qꝛ lex dicit ꝙ poſſeſſio quaſi continuatur ff. quib. cau. ma. l. cum miles. ⁊ quaſi poſſeſſio eſt res corporalis ⁊ quaſi cōtinuatur ſibi dominiū, qꝛ res incor ralis nō dr̄ quaſi cōtinuari, hoc eſſet bona ip̄robatio. §. alio mō
3 ſoluit gl. quare dicit dominiū quaſi continuatur. † Dicit gl. fili⁹ reputatur eadem perſona cū defuncto, ⁊ eiuſdē ad ſe non eſt con tinuatio, ideo dicit quaſi certe, hec non eſt bona ratio inſpicit gl. perſonā defuncti ⁊ perſonam heredis. Ego dico inſpici cauſam eius, quaſi in perſona eadē, ſ. in perſonā heredis. ergo inſpici cāʒ eius, quaſi dicat, quaſi in perſonam eandem, ſcʒ in perſonam he redis viuente patre filius eſt quaſi dominus mortuo patre, vult dicere lex iſta quod non acquirit ſibi dominium, qꝛ dominus. dr̄ tn̄ quaſi, qꝛ vere dominus non eſt viuente patre. Hoc etiā ꝙ proba tur. ff. de liberis ⁊ poſthumis. l. j. in ſuis. ⁊ ad hoc. ff. de verb. ſign. l. j. §. paternas.

1 ☞ Delicta que tranſeant in heredem lite non conteſtata.

1 **Per contrarium.** Dicit gl. † Not. quod que dā ſunt delicta que trāſeūt in heredē lite non conteſtata, vt crimē leſe maieſtatis. hoc eſt paſ ſiue dictū, qꝛ homo mortuus id eſt; Ceſar accuſabitur ⁊ dānabi tur, ⁊ punietur eodē mō quo poſſibile eſt vt eius memoria dāne tur, non accuſabitur heres. ſed heres cuius inter eſt ratione bono rum poterit intereſſe iudicio ſ; nō dānabitur, nec accuſabit. Itē dicit glo. Sunt quedā delicta que non trāſeunt in heredē lite nō cōteſtata, vt publica, quedā lite conteſtata tranſeunt in heredem: vt priuata. Ego nō facio vim inter delicta publica, ⁊ priuata qꝛ accuſatio criminalis in priuato delicto lite ēt nō cōteſtata nō trāſit ſit in heredem. ſicut nec accuſatio in crimine publico, ſed accuſa tio ciuilis ex delicto. verū eſt ꝙ tranſit in heredem, alias non, vt C. de lite defun. l. j. Itē intellige iſtum. §. ꝙ iſte qui ſuus eſt non impediatur. quia ſit heres pp commiſſionē criminis a defuncto, ſed ſnīa lata deſinit eſſe heres. Et ſic cum alias ſit impoſſibile q ſemel fuerat heres. deſinat eſſe heres. ſine tn̄ hoc eſt impoſſibile, ſicut per querelam deſinit eſſe heres, qui ſemel fuit heres, vt ff. d vulg. ⁊ pup. ſub. l. que ſubſtitut. ⁊ ff. de inof. teſt. Papinianus non veterani. §. vlt. Quare dicitur crimen leſe maieſtatis, crimē pduellionis. Dicit Placētinus, qꝛ per duellū cōuincebatur qs de tali crimine, Sed dic ꝙ falſum eſt, qꝛ duellum iure Romano illicitum eſt, vt ff. ad legem Aquil. l. qua actione. §. ſi quis in col luctatione. ⁊ C. de actio. ⁊ oblig. l. cōtra negantes. Sʒ dicitur cri men perduellionis, qꝛ perduelles ſunt hoſtes, vt ff. de verb: ſign. l. quod non.

Cum autem queritur ⁊c. Et dr̄ hic ꝙ ad hoc quod aliquis ſit ſuus heres, hoc inſpiciendum eſt eo tēpore quo certū eſt aliquē ſine teſtamento deceſſiſſe, vnde ſi aliquis fecit teſtamen tum ⁊ filium ſuum exheredauit, extraneum inſtituit, ſi teſtatore vi uente mortuus eſt filius exheredat⁹ a teſtatore poſtea decedēte inſtitutus extraneus non adit, vel qꝛ non poteſt, vel qꝛ non vult, nepos ex filio exheredato premortuo erit ſuus heres, qꝛ tēpore mortis eius qui deſcēdit ab inteſtato inuenit ſe in eius poteſtate ⁊ proximior eſt. Idē eſt ſi iſte nepos natus ſit poſt mortem, ſi tn̄ eo viuo conceptus, ⁊ ſi mortuus fuerit filius exheredatus pr̄ illi⁹ nepotis ⁊ inſtitutus nō adiecit, Dicit gl. que eſt ſup illo verbo, pa tre eius mortuo ante quā adeatur ex teſtamento hereditas p in ſtitutū. qꝛ tūc conſtat ꝙ non tranſiuit querelam ad iſtum nepotē a patre ſuo ſ; ſi erit adita tranſmittetur hereditas ad heredē. Li tera noſtra patitur ꝙ eſſet adita hereditas ex teſtamento, qꝛ nō deferretur ab inteſtato. Hoc eſt verum ꝙ dictum eſt, quod nepos natus poſt mortē qui eſt conceptus ante mortem eſt ſuus heres i caſu q dictus eſt, qꝛ ſi viuo auo fuiſſet cōceptus, ſed poſt ei⁹ mor tē fuit conceptus ⁊ natus, ergo nullo mō erit coniunctus auo, ex perſona ſua, nec ex perſona patris, ex quo deceſſiſſet alias anteꝗ̄ eſſet conceptus. Lex aliquando dicit quod nepos vt ſuccedit auo ſuo quo viuo nō fuerit cōceptus vt noſtra litera hic. ⁊ bn̄ pōt eſſe conceptus. ⁊ tn̄ non eſt alias quo ſciemus, qꝛ viuo auo fuit alias dico. l. humana hʒ indifferens, qui eſſet cōceptus viuo auo nō eſ ſet alias lʒ ſcdm rei veritatem differentia, cum iſti qui legem con diderunt hoc nō inſpexerunt. vn̄ pone in terminis qꝛ habemus de conſuetudine filia ſuccedit in baronia, ſed procedit maſculus. ego ſum baro habeo filiā coniugatā habeo agnatum conſangui neum quedā, ſi me viuo ⁊ filia haberet maſculū in vtero ſuccede ret in baroniā, iſta filia mea maior nihil hʒ in vtero, i craſtino cō cepit maſculum, dicit ipſa quā cito fuerit mortu⁹ pater meus, ha beo in vtero dʒ ſuccedere filius meus in baroniam, dr̄ conſangui neus nō dʒ admitti, qꝛ non erat conceptus tēpore mortis defun cti. ⁊ iō nihil attinet. Itē nec tu. qꝛ lʒ ſis proximior quā ego mu lier, tamē non ſuccedit in baroniam. Super illo caſu eſt hic diſ ſentio inter Pla. ⁊ Io. Dixit Ioā. eum admittendū qꝛ ſi inſpice remus in ſucceſſione ſolam cauſam naturalem planum eſt ꝙ iſte filius ſuccederet. Sʒ ſola cā naturalis inſpicienda eſt. dr̄ Place. vt in aut. de here. que ab inteſt. defe. §. pe. Do. dicunt ꝯ̄riū. Pre tor inſpicit cauſam naturalem, ⁊ tn̄ eam non admiſit, vt ff. vnde cogna. l. j. §. ſi quis proximior. quod non admittetur.

Emancipari. Hic incipiunt antiquitates, Iſta anti quitas prima, ⁊ renouatio. C. de ado. naturales filij qui ſe dederunt in arrogationem alij nō admittūt ad bona patris naturalis per vnde liberi. niſi fuerint emancipati ab arrogato patre tpe mortis patris naturalis. ⁊ eſt optima rō qꝛ ſibi elegerunt alium patrem gl. inſtat cōtra hoc per l. ff. de bo. no. poſſeſ. contrata. l. iij. §. ſi quis filio. ⁊. Reſpon. Dico gl. illa correcta eſt propter cōtra illius legis diſtinguitur qꝛ aut filius da tur in adoptionē alicui ex aſcendentibus qꝛ tranſit in poteſtatē ſed non tranſit in famil. omnino hʒ aliam contra ta. in bonis pa tris naturalis: ſed ſi detur omnino extraneo in adoptionē non ha bet cōtratab. in bonis patris naturalis. Totū contrarium eſt per literam noſtrā. §. inuenimus. ⁊. §. noſtra autem conſtitutione. vn̄ per illū. §. cōtrata. habebat. in bonis duorum, in bonis patris naturalis, ⁊ in bonis patris arrogatoris. hodie in bonis vni⁹ tn̄ ⁊ filius adoptatus, id eſt, arrogatus ſi emancipetur ante mortem naturalis patris ſuccedit patri naturali, qꝛ quantū ad patrē arro gatorem ſit extraneus per emancipationē. Hoc dicit litera. Sʒ pone ꝙ ſit ſui iuris: per mortē pr̄is arrogatoris, viuēte patre na turali, ſuccedetne patri naturali per vnd liberi. vnde gl. dr̄ ꝙ nō viuo. ex q̄ morte patris adoptiui fieret ſui iuris. remaneret ſibi ius agnationis cū agnatis patris arro . ⁊ iō nō obtinebit ſucceſſio nē in bonis patris naturalis vt ſ. vnde hic bene dicit glo. ſed alibi hic dicit contrariū ⁊ male. ff. de adoptionibus. l. in omni ſere.

1 ☞ Emancipatus filius a patre arrogatore an ſuccedat patri ar roganti. Et an patri naturali.

Poſt mortē vero patris natu
1 ralis † emācipatus eſt filius a patre arrogatore nō ſuccedit pri arroganti. Item nec patri naturali ex quo poſt eius mortē emā cipatus a patre arrogatore. ⁊ hoc iō introductū eſt. vt eſſet in po teſtate vel volūtate patris arrogatoris. Succedūt patri naturali agnati vel iſte filius arrogatus, qꝛ ſi emanciparet eū ſuccederet p vn̄ liberi: vt ſ. proxi. nō agnati, ſʒ ſi emanciparet ſuccederet agna ti, ⁊ ſic voluntate alterius eſſet ſucceſſio patris naturalis. quod h, lex pro incontinenti, arg. ad hoc. ff. de heredibus inſtituendis l. inſtitutio. Sed nōne in volūtate patris arrogatoris eſt an ſucce dat iſte filius arrogatus patri naturali. Si non emancipet eū in vita patris naturalis, tūc patri naturali nō ſuccedet vt hic dr̄. qꝛ inconueniens ꝙ alias plus prius dico, qꝛ iura non habuerunt p inconuenienti ꝙ ex voluntate aliena penderet ſucceſſio patris na turalis in vita ſua: hoc eſt vſqʒ ad mortē ſuam, ſed poſt mortē ſuā penderet ex voluntate aliena iura habuerunt pro incōueniēti. Et ad hoc eſt duplex ratio, vna poterit pater naturalis ordinare de bonis ſuis, in vita ſua, data ꝙ pater arrogator emancipet, ſʒ poſt
2 mortem non poſſet, arg. ad hoc. ff. communia de le. receptū. † I tem alia ratio ⁊ melior, agnati mortuo eo cui ſunt agnati habēt ius cum bonis eius, ſed non in vita ſua. ⁊ quod priuarētur bonis vel in quibus non habēt ius per voluntatem alienam, ſed ſi poſt mortem priuarentur bonis illis per voluntatem alienā, quia tūc ſunt eis debita, hoc eſſent inconueniens.

1 ☞ Bonorum poſſeſſio contratab. quibus detur.
2 Emancipatus preteritus nullam aliam viam hʒ, quā contratab. filius ſuus preteritus habet duplicem vel dicit teſtamentū nullū ipſo iure, vel contratab.
3 Differētia emācipatiōis ⁊ patrie poteſtatis aut ſit i totū ſublata.
4 Electio vr̄ confirmata ſi ille qui non fuit vocatus non vult eam infirmare,

Eadem hec obſeruātur. Not. † quod bonorum poſ ſeſſio ꝯtabu. dat̄ preteritis oīno de qbus nulla facta eſt mentio inſtituendo. vel exheredādo, licet non rite: vt. ff. de bono. poſſeſ. cōtratabu. l. non putauit. §. non queuis. Et datur iſta bonorum poſſ. contrata. literis preteritis, ſiue ſint ſui, ſiue emācipati. Vo luit dicere ꝙ filius emācipatus habet bonorum poſſeſſionē cō tratabu. de ſe, ſed filius ſuus, ⁊ ſic preteritus non habet cōtrata imo dicit ipſo iure nullū. Sʒ ſi nō ſit ſolus ſuus imo vnus filius

ſuus

ſuus ⁊ alius emãcipatus apertẽ emãcipatus preterit⁹ ad edictũ per cõtratabulas ei qui ſuus eſt. Nõ dico ꝙ M. diceret hoc, qꝛ Dñs. ſemꝑ ruminauit textũ. text⁹ eſt expreſſius ꝙ licet ſit ſolus, habet tñ bonoꝝ poſſeſſionem contratab. ⁊ ſic tenet viam pretoriam: vel dicat ipſo iure nullum, ⁊ ſic teneat ciuilem, verũ eſt ꝙ non habet bon. poſſeſ. contratab. neceſſarias. Largus fuit ꝑtor in ſuo beneficio, ⁊ dedit nõ indigẽti, ſed emãcipatus preteritus per viam neceſſariam qꝛ aliam viam non habet. Hoc eſt ꝙ probatur. ff. de lega. preſtã. ⁊ bõ. poſ. cõtratab. l. is qui in poteſtate. ⁊ l. duo. ⁊ C. de liber. ꝑte. l. maximũ. Dñs An. in iſta materia ꝙ ſit ad nihil certũ reliquit dixit ꝙ forte ſuus ſi recte pretereatur, hic eſt inſerta cauſa preteritionis habet ſolus bon. poſſ. cõtratab. Hoc eſt ꝙ tractauit in ſũma illius titu. C. de lib. prete. vel exher. 1 † g habet duplicẽm viam, vt dixi: vel vt dicat ipſo iure nullum, vel vt petat cõtratab. emãcipatus preteritus, vt dixerũt quidã, idẽ auxiliũ habet ꝙ ſuus põt dicere nullũ teſtamẽtũ ipſo iure: vel petere cõtratabu. ⁊ hoc per legem que dixit ꝙ † ſublata eſt 1 differentia emãcipationis, ᵃ ⁊ patrie poteſtatis: vt i aut. de here. que ab inteſt. deſe. §. nullã. Dico cõtrarium imo filius emãcipatus preteritus hodie nullã aliam viã habet, quam cõtratab. Ad legẽ in cõtrarium dicendũ ſermones inquirendi ſunt ſcd̃m materiã, ⁊ nonne illa litera que dicit, ſublata eſt differẽtia emãcipationis, ⁊ patrie poteſtatis eſt in Rub. de here. que ab inteſt. vnde verũ eſt ꝙ nulla differẽtia eſt in ſucceſſione ab inteſtato, ſed ſucceſſione ex teſtamẽto: vñ eſt differentia ⁊ bo. poſſ. cõtrabul. eſt ex teſtõ licet ſit ad impugnationẽ teſtamẽti. Dicit dñs And. aliud aſſertiuum aut emãcipatus preteritus inſerta cauſa preteritionis legitima, qꝛ dixit ſic, filiũ meũ pretereo ex tali cauſa. ⁊ verũ eſt ſic, alias hꝫ ꝯtab. ⁊ non aliã viam: ſed ſi non inſerta cauſa: qꝛ tantum dixit filium meũ pretereo, põt dicere ipſo iure nullum, ⁊ dicit ſe habuiſtis pleniorem doctrinã. s. de inof. teſta. Itẽ nota hic ꝙ inſtitutus quãdoqꝫ habet bo. poſ. cõtratabu. alio cõmittẽte edictũ. Pone, habeo filium, ⁊ habeo filiũ alium cũ pretereo, preterit⁹ põt petere cõtratabu. nec expectabit ꝙ petat preteritus. vt ff. de bono. poſſ. cõtratab. l. ſi poſt mortẽ. §. vltimo cõuertitur cõtratabu. quãdoqꝫ inſerta perſona, verbi gratia, inſtituo vnũ filium alium pretereo. inſtitutus põt petere contratabul. preterito ſibi cõmittẽte edictũ. Et ſi nõ petat ꝑterit⁹ que eſt cauſa preteritiõis. volui ſeruare equalitatẽ. Pone inſtituo filiũ in minori parte extraneũ in maiori, ⁊ filiũ aliũ ꝑtereo. ſi ſolus preteritus rupto teſtõ ꝑ cõtratab. habeat maiorem partẽ, ⁊ ille qui fuit inſtitutus minor: qꝛ oporteret eum eſſe cõtentum ea portione in qua fuit inſtitutus ideo pretor voluit ꝙ inſtitutus haberet bonoꝝ poſſeſſionẽ cõtratab. ſi preteritus non petit ꝙ iudiciũ nunꝙ certe hoc caſu preterito nõ petẽti cõtra tabul. inſtitutus qui petit eã habet iure: vnde ſi preterit⁹ non vult impetrare bonorum poſſeſſionẽ contrata. ⁊ inſtitutus aduerſus quẽ nulla eſt facta iniuria vult eã impetrare, pretor voluit eũ adire vt habeat ſm tab. ſed vult vt ſua cõtratab. valeat ſm tab. vt ff. de le. preſtã. 4 bonor. poſſeſſ cõtratab. pe. l. in poteſtate. §. ſed ſi ſcriptus. † Quidam canoniſta. vt dt dominus meus, per iſtam theoricam determinauit quandam queſtionem talem: facta fuit quedã electio quidã non fuit vocatus. ⁊ ſic fuit cõtẽptus qꝛ non valuit electio, qꝛ plus operatur contẽptio vnius, quã multorũ ꝯdictio preſentium. Volunt dicere alij: alia via electionem non valere: quia talis fuit nõ vocatus ⁊ ſic contẽptus ille qui fuit non vocatus nõ vult eã infirmare. nec dicit ſe cõtemptũ an alij ex ſua ſufficit hoc facere et quo non vult infirmare, ideo confirmo dixit ꝙ nõ imo et quo allegauit cauſam ex perſona alterius qui eã non vult allegare imo potius confirmat electionẽ. Cauſa eorum conuertit in non cauſam ſicut bonorum poſſeſſ. contrata. conuertitur in ſecundum tab. qñ ille qui dixit eam ex perſona alterius petat eam eo, ex cuius perſona habet non petente.

AD DITIO.

1 Differentia emancipationis. Adde Bar. in l. Gallus. §. ⁊ qd ſi tantum. ff. de lib. ⁊ poſth. vide do. Iaſ. in l. pater filio. ff. de leg. j. vbi dicit ꝙ emancipatus hodie ſuccedit ad ſimilitudinẽ ſuoꝝ. Et ꝙ ſicut emancipati ſunt voluntarij heredes, ita ⁊ filij in poteſtate. Et nunquid tranſmittat hodie hereditatem patris non aditam per eundem in d. l. pater filio.

Inuenimus. Ibi dr̃ ꝙ olim ſi filius in poteſtate dabat in adoptionẽ illius ⁊ ſi pater naturalis moreretur antequã iſte filius adoptatus emanciparetur vel poſtea emancipatus nõ ſuccedebat patri naturali itẽ nec patri adoptiuo ex quo emãcipauerat ⁊ ſic vtriuſqꝫ patris ſucceſſione defraudabatur, ⁊ hoc erat inconueniẽs. gl. querit. ⁊ nõne eadẽ iniquitas remanet hodie in altero mẽbro diſtinctionis quã facit verſ. arguitur iſta iniquitas. J. eod. §. noſtra. ſi detur in adoptiõe alicui aſcẽdẽti h⁹, tranſit in poteſtatẽ ſuã. Et ſi moriatur pater naturalis ⁊ poſtea emãcipat a patre adoptiuo: amittit ſucceſſionẽ vtriuſqꝫ patris dicit gl. verũ nõ eſt, qꝛ ſi emãcipetur a naturali aſcendente cui datur in adoptionẽ tenetur ei relinquere tm̃ ſecus eſt in arrogatore: Dico ꝙ affectionis cauſa ſuſpitionẽ remouet, non tñ eſt veriſimile ex quo eſt de aſcendentibus ille cui datur in adoptionem, ꝙ poſt mortem patris naturalis eum emancipet vt vtraque hereditate ⁊ ſua ⁊ patris naturalis poſſit eũ defraudare. arg. ff. de ritu nup. l. pe. §. de vno.

Item vetuſtas. M. voluit dicere ꝙ §. vltimus s. de no. abrogat. §. iſtũ. Item vetuſtas. ⁊c. qꝛ iſte §. dt quod nepotes ex filia ſuccedunt cũ ſuis patruis vel materteris cũ diminutione tertie partis ⁊ ſtatim corrigitur per §. ſed nos, ⁊c. Eſt dicendũ quod iſte §. Itẽ vetuſtas nõ corrigitur per §. ſed corrigitur per auth. de trien. ⁊ ſemiſ. §. nec vllo vnde §. ſequens loquitur de quarta iſte de tertia. Item iſte. §. loquitur vbi omnes erant deſcendentes, ſequens loquitur vbi erant deſcendentes ⁊ trãſuerſales, ⁊ ſic iſtis duabus rationibus dicemus. §. ſequẽtem iſtum non corrigere.

De legitima agnatorum ſucceſſione. Rub.

1 Agnati qui dicantur.

SI nemo ſuus heres ⁊c. Dicit litera: duo ſunt fratres eodẽ patre nati, lꝫ non eadẽ matre ſunt agnati ⁊ cõſanguinei. † Unde no. ꝙ quidam ſunt agnati conſanguinei, qdẽ non ſecundũ intellectum iuris conſanguinei agnati ſunt fratres vel filij fratrum agnati vlteriores non ſunt conſanguinei, vt ff. de ſuis ⁊ legiti. l. ij. in prin. Scis tu ad quid vꝫ hoc. Pone dico in teſtamento, lego conſanguineo decem habebit tantum frater coniunctus per patrẽ ſecũdũ ea que dicta ſunt. Certe loquẽdũ eſt vt plures. ⁊ nomina ex cõmuni locutione opinionẽ exaudiri oportet ⁊ ideo ſi diceremus quod teſtator eet iure peritus, qui nouiſſet propriã verborũ appellationem: cum diceret teſtator lego conſanguineo meo, intelligerem conſanguineum ſecundum communem modum loquendi. ff. de ſupel. leg. l. Labeo. ff. de fundo inſtru. ⁊ inſt. u. l. cũ de lanionis. §. aſinã. Item etiam dicerem niſi teſtator eſſet iuris peritus, tamẽ ibi eſſet maior color dubitationis.

1 Filij fratrum ſuccedunt in ſtirpes cum fratre ſuperſtite.

2 Deſcendentes ſuccedunt ex perſona eius quẽ repreſentant, trãſuerſales non.

Huc etiã addendum. ⁊c. Ubi huius titu. ⁊ eſt quod de linea cognatorũ transferunt quedã perſone in linea agnationis. ſ. filij ⁊ filie ſororis conſanguinee vel vterine, ⁊ iſti ſunt agnati multo fortius ipſe ſorores vterine. ⁊ C. de legi. here. l. vlti. Negatur in litera, ⁊ diuidit inter eos hereditas in capi. nõ in ſtirpes. Pone habeo ex fratre ꝑmortuo duos nepotes, ex ſorore vnũ, certe mihi ſuccederent iſti tres nepotes in capita. hodie eſt correctũ in ſtirpes. vt in aut. de heredi. que ab inteſt. de ſe. §. reliquũ circa hoc nota tria iura. Iure iſto nõ veniebat filius fratris, vna cũ fratre niſi eſſet patris frater ſuperſtes verbi gratia. Ego decedo patre ⁊ fratre ⁊ fratris filio ſuperſtitibus, ſi erat frater ⁊ fratris fili⁹ tantũ qꝛ pater ſuperſtes facit ꝙ non admittatur filius fratris cũ fratre. ſed pater ⁊ frater tãtũ admittũtur vt in prealle. aut. de heredi. que ab inteſt: deſe. §. reliquum. Tertiũ ius ꝙ admittetur filius fratris cũ fratre, ⁊ ſi ſit pater in medio, ⁊ ſuccediturꝗ in ſtir-
1 pem. vt in auth. vt fratrũ filij in prin. † Eſt ponere quartũ caſum: ſꝫ de hoc habemus ius aliqꝫ. Habeo patrẽ ⁊ filiũ, vr̃ quod admittatur cũ ſolo patre. Quidã magni doc. voluerunt dicere ꝙ ſucceſſio fuit in capita, nec hic corrigatur ⁊ dicunt ꝙ auth. que eſt de herede, que ab inteſt. de ſe. §. reliquũ. que dicit ꝙ filij fratrum ſuccedũt in ſtirpes, loquitur cũ filij fratrum ſuccedunt cũ fratre ſuperſtite: vt ipſi fratrum filij habeant quantũ haberet pr̃ eorũ ſi viueret. ⁊ nõ plus: Sed dicunt ipſi: nos dicimus ꝙ ſi ſunt oẽs fratrum filij, duo ex vno, tres vel quatuor ex alio, ſuccedũt in capita, qꝛ nullus prior alio. Iſta opinio nõ vr̃ ſine ratione: vr̃ tñ lex probabilior, qꝛ dicit lex ſiue habeat defunctus fratres, vel fratris filios fit diuiſio in capita, vr̃ igitur ponere ꝙ ſi habeat fratres vel filios fratrũ. ſuccedãtur in ſtirpes. vt in auth. de heredi. q̃ ab inteſt. §. ſi vero neque fratres, ⁊ intelligas in ſucceſſione trãſuerſalium proximior quoque prefertur. fallit in filijs fratris: lꝫ ſint remotiores fratre ſuperſtite, tñ cum admittuntur in omnib⁹ alijs vlterioribus filijs fratris, ſecundũ regulã quod proximior ꝑfertur verbi gratia. habeo fratrẽ, ⁊ nepotes ex alio fratre, frater prefertur, ⁊ eſt priuilegiũ fratris filiorum, ꝙ lꝫ ſint remotiores fratre tñ cum eo admittuntur, vnde in vlterioribus eis ſeruatur regula ꝙ proximior preferatur. Sed oppo. dicit ꝙ ſucceſſio fiat in capita. s. tit. j. §. cũ filius. in fi. Contra, qꝛ ibi dicitur quod in ſtirpes ſucceditur. Dico hic loquitur in ſucceſſione ne tranſuerſalium, ibi in ſucceſſione deſcendentium. Idem in aſcendentu-